

In duizenden bedrijven in het Gooi, de Vechtstreek en Eemland wordt dagelijks hard gewerkt aan het perfecte product. Elke week doet de redactie verslag van een bezoek aan een van deze ondernemingen. Van- daag: Popeye's

i

Popeye's

Dokter van poppen, beren en ander oud speelgoed
Sinds 1979
Aantal medewerkers: 3

Dokter Anne maakt van een afgeragte knuffel weer een knappe beer. Op de voorgrond een pop die net 'gestiekt' is, de chirurgische schaar zit nog op het elastiek.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVORDEN

Dokter van poppen en beren

Soest ■ 'Dokter' Anne van Asch (70) van Popeye's maakt poppen en beren beter. Van nieuwe ogen, tanden, voeten, handen, 'verstieken' – een nieuw spierstelsel zeg maar, tot 'cosmetische chirurgie' bij barsten en scheuren. „Maar het moet wel zijn karakter behouden, de poppenmoeder of vader moet zijn lieveling wel herkennen als die bij mij is geweest.” De poppendokter is al 42 jaar actief en denkt voorlopig niet aan stoppen. „Zolang mijn ogen goed zijn en mijn handen niet trillen ga ik door.”

Tijdens ons bezoek ligt er een beer op de 'operatietafel'; een handdoek op de tafel te midden van gereedschappen. „Wat een schatje hé”, houdt ze haar patiënt omhoog. De beer, een kaal geknuffeld exemplaar heeft geen rechteroor meer, de handen zijn verminkt en een voet is kapot. Voor

veel mensen zal dit een 'oud vod' zijn, maar niet voor de eigenaar van deze knuffel. „Ik ga hem helemaal oplappen met oude materialen en naald-en-draad”, zegt Van Asch. In haar atelier wordt dokter Anne bijgestaan door dokter Mieke (kledingreparatie) en dokter (en zus) Corrie die als specialisatie celluloid poppen heeft.

De werkplaats annex winkel is gevestigd op een bedrijventerrein in Soest. Langs de muren kasten vol poppen, beren, miniserviesjes, poppenwagens en ledikantjes, oud kinderspeelgoed en meer, die te koop zijn. „Het zijn er wel vijfhonderd”, schat ze in. Rechts een schap vol blote poppenlijven op planken naast elkaar; het onderhanden werk. Het is druk op dit moment, de poppendokter neemt geen nieuwe patiënten aan tot midden januari volgend jaar. „Ik denk dat veel

mensen in coronatijd hun kasten zijn gaan uitruimen en die poppen en beren hebben gevonden. Die brengen ze nu bij mij.”

Van Asch lapt poppen, poppenkleding, beren en speelgoed op uit de tijd van 1900 tot 1940. De liefde voor het oude speelgoed is bij haar begonnen in 1979. „Mijn oma had alle kleinkinderen duizend gulden gegeven. Ze zei 'koop er iets van wat je normaal nooit zou kopen.' Ik kocht daarvan een antieke pop, een Armand Marseille.” Buikpijn had ze er achteraf van: „Ik was net getrouwd, kon goed geld gebruiken en dan koop je zo'n pop”, lacht ze. „Nu ben ik blij dat ik hem nog heb, hij staat bij mij thuis.” Het was het begin van de liefde voor de oudjes. Vervolgens werd het een hobby, replica's maken naar oude modellen, en tot slot haar beroep als poppendokter.

Cosmetische chirurgie

„Daar is geen opleiding voor, je moet heel veel lezen; over het merk, wie de maker is, in welk jaar het is gemaakt en waarvan de pop is gemaakt. Reparaties moet je zoveel mogelijk uitvoeren met oude materialen en anders moet je zelf verzinnen hoe dat moet.” Altijd zo authentiek mogelijk, met behoud van karakter. Zo maakt ze voor houten poppen waarvan de handjes kapot zijn, nieuwe handjes van klei op metalen pinnen. Met wat acrylverf werkt ze die af in de juiste kleur.

De meest voorkomende operaties? „Kapot stiek, vingertjes, voeten, ogen, mondjes, gebarsten hoofden bij porseleinen poppen.” Bij dat 'stieken' is het elastiek kapot dat de armen, benen en het

hoofd binnenin verbindt en laat bewegen. Na verwijdering van het bolletje bevestigt de dokter nieuw elastiek dat met een echte chirurgische schaar in nek op spanning wordt gezet (zie foto). Scheuren bij poppen gemaakt van celluloid ondergaan cosmetische chirurgie door celluloid van de juiste kleur te smelten met wat aceton. Daarna kwast ze dat op het aangedane gebied. Scheuren in porselein of zelfs hoofdjes die helemaal doormidden zijn, schuurt ze eerst op waarna ze met zelf hardende klei, sterke lijm en acrylverf op kleur gemengd, de operatie voltooit.

Knuffels gaan in de diepvries tegen eventuele beestjes

De kast achter haar werkplek ligt vol nieuwe en oude onderdelen; wel vijftig soorten ogen voor poppen en beren. Neuzen, tongen, tanden en meer afkomstig van oud speelgoed of zelf gemaakt van klei. Doosjes met wimpers, kort, lang, extra krullend. Daarnaast sokken, onderbroeken en andere 'vintage kleding’.

Verder geldt dat er aan een dure pop (Franse merken) meer gedokterd mag worden dan aan goedkope(re) (Duits). Maar 'waarde' voor de eigenaar kan net zo goed een reden zijn waarom de poppendokter ze behandelt. Vindt die dat niet de moeite waard of zijn ze sowieso niet meer te redden, dan gebruikt ze de onderdelen voor andere operaties. Zoals bij de beer die nu op

de operatietafel ligt. „Die krijgt geen nieuw bontvachtje, dan is hij niet meer authentiek. Maar met oude lapjes maak ik dus wel dat oor en die handen en het voetje.” Voor de operatie is de patiënt eerst ontsmet: „Knuffels gaan in de diepvries, er kunnen altijd beestjes in de vulling zitten”, legt ze uit.

In de veertig jaar dat ze poppendokter is, is het oude speelgoed minder waard geworden. „Die antieke pop die ik voor 1000 gulden heb gekocht, heeft nu nog een verzamelaarswaarde van rond de 250 euro.” Iets meer dan helft van wat ze betaald heeft. „Ik koop ook niet meer in, er staat nog genoeg in de winkel om te verkopen.”

Bijzondere verhalen

Twee dagen in de week is Van Asch hier aan het werk. De derde dag, donderdag, zijn klanten welkom in de winkel. „Mensen die langskomen willen praten over hun voorwerp, daar neem ik de tijd voor.” Het zijn vaak bijzondere verhalen, zoals de oudere dame die hier met haar pop kwam. „In de Tweede Wereldoorlog, ze was toen 6 of 7 jaar, had haar vader gezegd 'je bent te oud voor een pop' en had die afgepakt. Later bleek dat hij die niet had weggegooid maar verstopt; ze vond de pop rond haar 18de op zolder terug. Meer dan vijftig jaar had ze haar lieveling in een doos bewaard, bang dat er bij het herstellen iets fout zou gaan voordat ze bij mij kwam.” Of de eigenaar van de beer: „Die was zo blij dat ik zijn knuffel kon herstellen. Dan ben ik echt trots op mijn werk.”

Yvonne Hulbos

Wel 500 poppen en beren en ander oud speelgoed staan er in de winkel.